Skolinspektionen

Huvudman

Eskilstuna kommun
info@eskilstuna.se

Beslut

Datum 2024-10-23
Dnr SI 2023:5706

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Årbyskolan F-9 i Eskilstuna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 juni 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Årbyskolan F-9 i Eskilstuna kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning bedrivs under ledning av lärare, undervisning av behöriga och legitimerade lärare, studiehandledning på modersmålet, undervisning av nyanlända elever, garanti för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, särskilt stöd, betygssättning samt betygskatalog.

Skolinspektionen har den 15 december 2023 beslutat att förelägga Eskilstuna kommun att senast den 3 april 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning under ledning av lärare, individuella studieplaner för nyanlända elever, särskilt stöd samt beslut om betyg och betygskatalog.

Eskilstuna kommun har den 5 april 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet samt inkommit med kompletterande uppgifter den 21 maj 2024 och den 23 maj 2024. Skolinspektionen har den 17 juni 2024 beslutat att avsluta de delar som avsåg individuella studieplaner för nyanlända elever, anmälan om och utredning av särskilt stöd, beslut om enskild undervisning, uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram samt beslut om betyg. Skolinspektionen har även förelagt Eskilstuna kommun att senast den 19 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brist rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare. Skolinspektionen har den 3 september 2024 beslutat att avsluta den del som avsåg undervisning av behöriga och legitimerade lärare.

Vidare har Skolinspektionen beslutat att på nytt förelägga Eskilstuna kommun att senast den 12 september 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning under ledning av lärare, beslut om anpassad studiegång samt betygskatalog.

Eskilstuna kommun har den 6 september 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Eskilstuna kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Undervisning under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att elever vars undervisning delvis bedrivs i särskild undervisningsgrupp är med sin ordinarie klass delar av samtliga lektioner. Vidare framgår att undervisningen bedrivs av lärare för de elever som till stor del eller enbart får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Av huvudmannens redovisning framgår vilken lärare som ansvarar för vilket ämne samt att läraren har tider avsatta för att möta eleverna i den särskilda undervisningsgruppen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att undervisning är processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen [2010:800]).

Av skollagen framgår vidare att en legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver. Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses 17 § och 18 § andra stycket 1–3. (2 kap. 15 § skollagen)

Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen [2011:185])

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat att i definitionen av undervisningsbegreppet ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i

undervisningslokalen all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. (prop. 2009/10:165 s. 633)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Eskilstuna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisning under ledning av lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att skolan inför läsåret 2024/25 arbetar aktivt för att minska antalet elever med anpassad studiegång. Vidare framgår att skolan i september 2024 har fyra elever med beslut om anpassad studiegång. Av inkomna beslut om anpassad studiegång framgår de avvikelser som görs från den timplan och de ämnen som annars gäller för utbildningen samt en motivering för avvikelserna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

I ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska vissa bestämmelser i förvaltningslagen tillämpas, däribland bestämmelser om dokumentation och motivering av beslut samt om underrättelse om beslutets innehåll och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena framgår rörande anpassad studiegång bland annat följande. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att

studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. (prop. 2009/10:165 s. 293)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Eskilstuna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller beslut om anpassad studiegång. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans betygskatalog för vårterminen 2024 framgår identifieringsuppgifter och signatur av den eller de som beslutat om betyg.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (7 § SKOLFS 2011:123)

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalogen framgår även att en betygskatalog ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. (8 § SKOLFS 2011:123)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Caroline Göth

Föredragande
Signerat av: Caroline Göth